

Nr 872

Av herr Gustafson i Göteborg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 107, med förslag till förordning om statsbidrag till byggande av tunnelbana.

(Lika lydande med motion nr 741 i Första kammaren)

I proposition nr 107 har föreslagits, att statsbidrag skall kunna erhållas för byggande av tunnelbanor som är nödvändiga för den allmänna samfärdseln. Mot detta förslag, som torde vara ägnat att bidra till ett rationellt lösande av kommunikationsproblemet i våra storstadsregioner, har vi intet att erinra. Vi vill dock påtala att förslaget är av så genomgripande natur, att en något omsorgsfullare beredning än vad som skett hade varit på sin plats. En ytterligare utredning av frågan hade varit önskvärd.

I samband med behandlingen av det föreliggande förslaget bör riksdagen uttala sin uppfattning beträffande ett par frågor som har intimt samband med förslaget och som, ehuru blott i förbigående, berörts i propositionen.

Den första frågan gäller tilldelningen av statsbidrag. Enligt vår mening bör riksdagen uttala att den del av bilskatte medlen som skall anvisas till tunnelbanor skall hålla sig inom ramen för det belopp som under alla förhållanden skulle ha anvisats till väg- och gatubidrag för området i fråga. Statsbidrag till byggande av tunnelbana inom ett område får alltså inte innebära att medel, som eljest skulle ha kommit andra delar av länet eller landet till godo, i stället ianspråktagas för tunnelbanebygget. Denna uppfattning har också statsutskottet givit uttryck åt i ett utlåtande tidigare vid denna riksdag (nr 6) i samband med behandlingen av statsverkspropositionen:

Vidare vill utskottet kraftigt understryka departementschefens uttalande, att utgångspunkten i princip måste vara, att de i den preliminära överenskommelsen angivna statsbidragen skall rymmas inom ramen för en eljest normal ökning av gatu- och väganlagen till regionen. I anslutning härtill och med anledning av vissa yrkanden i de förenämnda motionerna må framhållas, att den föreslagna utvidgningen av tillämpningsområdet för bidragsgivningen icke i och för sig avses medföra en ökning i den totala medelstillsättningen av automobilskatte medel utan främst öppna möjligheter för en alternativ användning av bidragsmedel i vad avser byggande av tunnelbanor och yttrafikleder.

Riksdagen bör i ett uttalande understryka denna uppfattning.

I propositionen har vidare uttalats av departementschefen att statsbidrag skall kunna lämnas när det gäller andra lösningar av tätområdenas trafik-

problem, som inte åtnjuter vägbidrag, även när trafiken icke till någon del löper i tunnel under jord. Författningsförslagets definition av tunnelbana omfattar även sådana lösningar. Något krav på att trafiken till viss del skall gå under jord finns icke medtaget. Enligt vår uppfattning bör riksdagen göra ett uttalande på denna punkt, av vilket klart framgår att icke blott »tunnelbanor» i inskränkt bemärkelse utan även andra lösningar av tätorternas trafikproblem skall kunna komma i fråga för bidrag enligt samma grunder som här angivits.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 107 måtte uttala,

1. att statsbidrag till byggande av tunnelbana blott skall utgå inom ramen för det belopp som under alla förhållanden skulle ha anvisats till väg- eller gatubidrag för området i fråga;

2. att även andra lösningar av tätorternas trafikproblem än de där trafiken till viss del löper i tunnel under jord skall kunna åtnjuta statsbidrag.

Stockholm den 21 april 1965

Sven Gustafson

i Göteborg

C. G. Regnéll

Robert Johansson

i Dockered

Sigfrid Löfgren

Elias Jönsson

i Ingemarsgården
